

MŪSU Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 10,00

NR. 624 (24)

SÃO PAULO — BRASIL — 1961 M. BIRŽELIO MĖN. — JUNHO 17 D.

XIV MET

Amerikos Lietuvių Tarybos Atsisaukimas

Kasmet, laisvėje gyvenantiems lietuviams tenka minėti liūdnuosius birželio įvykius. Šiomet jų minėjimas turi ypatingos reikšmės.

LIETUVA, LATVIJA ir ESTIJA virto pirmomis sovietų kolonializmo aukomis. Pavergta taip pat visa eilė kitų vidurio Europos valstybių ir laikomos sovietų replėse, vadinamos satelitais.

Kiekvienam aišku, kad Lietuva atgaus laisvę tik tai tuo atveju, jei dabartinėje lemtingoje kovoje tarp Rytų ir Vakarų, laimės Vakarų demokratijos, kurioms vadovauja Jungtinės Amerikos Vastybės.

Keldami viešumon Sovietų Rusijos kolonializmo žiaurumus, mes prisidedam padėti tą kovą laimėti.

Kaip komunistinės Rusijos despotai įsiveržė į Pabaltijo respublikų teritorijas, kaip jie sunaikino jų nepriklausomybes ir uždėjo diktatūros jungtį žmonėms, yra smulkiai išdėstyta tyrinėjimo dokumentuose, kuri padarė specialus JAV kongreso komitetas 1953-1954 metais. Nuo to laiko pavergtųjų tautų tragedijos vaiz-

das paaikškėjo dar labiau ir faktai liko neginačytini.

Atskleidami Sovietų kolonializmo tikrovę Pabaltijo kraštuose, mes turim kartu reikalauti, kad Lietuvai, Latvijai ir Estijai būtų gražintos laisvė ir teisės, kurias Maskvos tironai joms išplėšė.

Turime reikalauti, kad būtų pagerbtas TAUTINIO APISPRENDIMO PRINCIPAS, kuriuo pasiremdami LIETUVA IR KITOS PABALTIJOS TAUTOS buvo įsisteigusios savo nepriklausomas demokratines respublikas, turėjusias ko ne viso pasaulio valstybių pripažinimą de jure.

Liūdnu birželio įvykių minėjimai tegu paskatina mus padidinta energija dirbti ir kovoti, kartu su visais pasaulio žmonėmis prieš komunizmo tironiją

Šią kovą prašome paremti ir aukomis.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS CENTRO VALDYBA:

L. ŠIMUTIS, E. BARTKUS,
DR. P. GRIGAITIS, M. VAIDY
PA, T. BLINSTRUBAS, Dr. K.
DRAUGELIS, A. RUDIS, J.
TALALAS

KENNEDY IR CHRUSČIOVO SUSITIKIMAS LIKO BE AIŠKIŲ VAISIŲ

Kaip buvo, taip ir liko: Nei karas, nei taika. — Jokio nusistatymo suartėjimo, jokių nuolaidų nė vienoje, nė kitoje pusėje. — «Visai priešingos koncepcijos»

Birželio 3 ir 4 dienomis Viena įvykęs dviejų viršūnių susitikimas — Amerikos prezidento Kennedy ir Sovietų Sąjungos ministro pirmininko Chruščiovo — baigėsi be aiškių vaisių.

Tai išryškėjo iš JAV prezidento Kennedy kalbos, pasakytos Amerikoje birželio 6 d. vakare. Kennedy pasakė, kad pasikalbėjimai su Chruščiovu buvo tik tuo naudingi, kad buvo galima išsiaiškinti vienos ir kitos pusės nusistatymus. Prezidentas pabrėžtinai pasakė, kad per visus tuos pasikalbėjimus nei jis, nei Chruščiovas nedarė jokių nuolaidų. Paaikškėję, kad abi pusės turi dvi visai skirtingas koncepcijas. Chruščiovas ir toliau siekia komunistų įsigalėjimo visame pasaulyje. Vakarų ginčas su komunizmu užimsias dar visą šią generaciją.

Nemalončiausias dalykas Ken-

nedžiui buvęs diskutuoti su Chruščiovu Berlyno ir Vokietijos klausimus. Tais klausimais turėsią įvykti naujų pasitarimų (nebūtinai viršūnių). Kennedy išaiškines Chruščioviui tvirtą vakariečių nusistatymą Berlyno klausimu ir sten gėsi Chruščiova įtikinti kai kuriais klaisimais, kuriais Maskva galėtų pasiduoti klaidingam padėties įvertinimui. Ar Kennedy pasikalbėjimuose su Chruščiovu palietė Pabaltijo bei kitų pavergtųjų klausimą ir kurioje plotmėje — iš tų pirmųjų pranešimų dar ne aišku.

Dar įdomus Kennedžio pasisakymas, kad atominių bombardymų sustabdymo ir bendrai nusiginklavimo klausimais esą tik maža vilties susitarti. O juk prieš susitikimą tai buvo laikomi svarbiausiais pasitarimų dalykais.

Vieniatelisklausimas, kuriuo

Svarbesniu Ivykiu Apzvalga Brazilijoje

— Šią savaitę Brazilijos vyriausybė, priešakyje su prezidentu Janio Quadros, kraštą valdo iš São Paulo, iš gubernatoriaus vasaros rezidencijos. Naujoji krašto sostinė yra apmirusi Nesusirinko nei senatas, nei parlamentas.

Viena iš priežasčių respublikos prezidento kelioms dienoms persikėlimo su visa vyriausybe į São Paulo, yra sveikatos reikalai. Čia daugiau gydytojų ir daugiau įvairių klinikų. Taip pat rinkimais propagandos metu prezidentas sakė, kad kraštą valdys ne vien iš sostinės. Pažadą vykdė.

— Birželio m. 10-12 dienomis Brazilijoje lankėsi Amerikos prezidento pasiuntinys, ambasadorius Adlai Stevenson. Iš pareiškimo spaudai matyti, kad Amerikos prezi-

tarp Kennedžio ir Chruščiovo buvo maždaug vieningumas, tai Laoso klausimu. Abipusiai pasisakyta už ginklų paliaubų vykdymą ir Laoso valstybės būsimą suneutralizavimą. Bet tai buvo Maskvos Vašingtono ir Londono susitarta jau seniai, prieš mėnesius tik kad komunistinė pusė nelegaliai ir toliau vykdė savo agresiją prieš teisėtą Laoso vyriausybę — iki šiandien, nepaisydama jokių susitarimų.

Kaip atsiliepė pasaulis dėl to Vienos susitikimo. Čia tik kelios nuotraukos.

Maskva per savo propagandinius ruforus paskelbė, kad susitikimas esąs «gera pradžia». Ir čia nesigirdėjo kokio nors entuziazmo.

Amerikoje susitikimo vaizdus vertinama labiausiai. Neneigiant gerų padarinių (pvz., sėkmingo nuomonų išsiaiškavimo), pabrėžiama, kad padėtis ne kuo nepasikeitė. Tiek pasiekta kiek laukta rašė NYT. Jei Chruščiovas tikėjosi iš naujojo prezidento išgauti tai, ko jis neišgavo iš senojo prezidento, tai jis (Chruščiovas) turėjo apsigilti, pastebė NYT.

Paryžiaus opinija (išėmus kairiausius) kristalizavosi po sakiu: Nė karas, nė taika.

Londono kai kurie komentatoriai pabrėžia, nesą jokių duomenų, kad Maskva savo politikos kryptį būtų pakeitusi.

dento ambasadoriaus ir Brazilijos prezidento nusistatymas ekonominiais ir politiniais klausimais sutampa. Po šio vizito Brazilijos-Amerikos draugiškumas sustiprėjo.

— Recife aukštųjų mokyklų studentai dar streikuoja. Streikas yra komunistų išprovokuotas. Prez. Janio Quadros pareiškė, kad nepriims jokių studentų delegacijų ir nekreips dėmesio į jokių skundus, kol negrįš studentai į pamokas.

Birželio m. 16 d. universitetuose prasideda egzaminai. Prez. Janio Quadros įsakymu tiems studentams, kurie neatėis į egzaminus, bet streikuos, jie gaus patį žemiausį pažymį, nulį.

Kaikuriose vietose gali įvykti studentų susikirtimas su policija. Studentai stengsis pike tuoti, reiškia ko egoms neleisti į mokyklų patalpas egzaminams. Gi policijai duotas įsakymas užtikrinti laisvą studentams įėjimą į mokyklas.

Nėra paslaptis, kad vyriausis Brazilijos studentijos organizacijų organai, federacijos ar unijos, yra komunistų įtakoje. Daug aukštųjų mokyklų studentų, ypač Rio de Janeiro, nutarė iš komunistų įtakos pasiliuosuoti išėdami iš studentų federacijų ar unijų. Blaiviai vertinantieji padėti įsitikino, kad vadinamoms studentų unijoms esančioms komunistų įtakoje visiškai nerūpi tikrieji studentų reikalai, bet komunistinė propaganda ir viešosios tvarkos krašte drumstimas.

— Birželio m. 17 d. Campo Limpo pradės veikti sunkioji Kruppo industrija Inauguracijoje dalyvaus, prez. Janio Quadros, vokiečių vyriausybės atstovai ir kiti aukštisviečiai.

Pasaulyje

— Šiomis dienomis Amerikoje lankėsi Anglijos užsienio reikalų ministeris Lorde Home Spaudai pareiškė, kad Amerikos ir Anglijos nusistatymas Berlyno klausimu pilnai sutampa. Anglijos ir Amerikos užsienio reikalų ministrai paruošė konstruktyvinės politikos planą visoms sritims, kad galėtų prisidėti prie garbingo ir taikingo problemų išsprendimo tarp Vakarų ir Rytų.

— Anglijos krašto apsau-

gos ministeris Watkinson, ka bėdamas parlamente pareiškė, kad britų kariuomenė pasilikis Vakarų Berlyne tol, kol bus reikalinga.

— Vadinamųjų neutraliųjų valstybių atstovų suvažiavimas įvyks Jugoslavijoje rugsėjo mėnesį. Neutraliesiems vadovauja Arabijos prezidentas Nasser. Jugoslavijos diktatorius Tito įdomu, kad neutralieji yra prieš Kremlį nusistatę. Netaip senai egiptiečių spauda labai smarkiai pasisakė prieš Kruščiova. Savo tiškas neutraliųjų kardonas izoliuos Azijos ir Afrikos tautas nuo komunizmo.

— Albanija, nors komunistinis kraštas, bet priešinasi Kruščioviui Kremliai palankūs aukštesni valdininkai šalinami, Rusijai šnipiėjantieji šaudomi. Albanijoje daugiau įtakos turi komunistinė Kinija, negu Rusija.

— Bulgarijoje keturi komunistai generolai ruošė perversmą. Bet prieš laiką buvo susekti ir suimti. Atrodo, kad Bulgarija norėtų atsipalaiduoti nuo Kremiaus ir orientuotis Jugoslavijos linkui.

— Amerikos prez. Kennedy priešinasi pradėti atominius bandymus. Kaip žinome, atominiai bandymai jau kuris laikas yra sustabdyti. Buvo tikėtasi, kad tai palengvins susitarti nusiginklavimo klausimu. Kadaigi bet kokios galimybės susitarti nepavyko, tai Amerikos atominės energijos specialistai ir tam tikros įstaigos, nori bandymus toliau tęsti. Atrodo, kad prezidentas turi dar šiek tiek vilties, kad nors pozityvaus pasiekti nusiginklavimo reikalui.

— Vengrijos komunistinis teismas baigė dvylikos kunigų ir kelių vienuolių seserų bylą. Kaltinami kaip liaudies priešai. Teismo sprendimas bus žinomas tik kitą savaitę.

PABALTIEČIŲ DRAUGAS ĮEIS Į JUNGTTINES TAUTAS

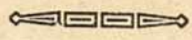
Švedijos vyriausybė savo laiku buvo atšaukusi ir švedų delegacijos Jungtinėse Tautose vieną jos žymiausių narių, konservatorių partijos vadovą Hjalmarson. Priežastis: Hjalmarson buvo aktyviai pasireiškęs sudarant vadinamą «Rugpiūčio komitetą», kuris griežtai pasisakė prieš nu matytą tuo metu (1959) Chruš-

(pabaiga 6 pusl.)

Is Lietuvos atvykusiai Rentelienei suėjo 109 metai amžiaus

Kilusi iš Kidulių ūkininkė Ema Rentelienė pasidarė Vokietijos rekordiste — amžiumi. Jai neseniai suėjo 109 metai! Senesnio žmogaus Vokietijoje nėra. 1957 m. gruodžio mėn Rentelienė su savo dūkra, kuriai irgi jau 72 metai, atvyko iš Lietuvos į Vokietiją, perėjo Friedlando ir kitas stovyklas ir dabar gyvena Wanne-Eickel. Tos vietovės burmistras pats atvyko į jos butą sveikinti, dovanodamas už kiekvienus sulauktus me-

tus po vieną naują sidabrinę markę. Pažymėtina kad ir Rentelienė ir jos dūkra kaip pastebi spaudos atstovai, kalba tik lietuviškai. Klausinėja ma, kaip ji gyvena kad tokio amžiaus susilaukė, atsakė, kad visą amžių dirbusi žemės ūkio darbus ir maitinosi pa prastais kaimiškais valgiais. Pirmą kartą savo amžiuje pas gydytoją patekusi 1957 metais Friedlando stovykloje, kur visi atvykusieji iš Rytų gydytojo apžiūrimi.

LIETUVIŲ ŠOKĖJAI PASIRODĖ VASINGTONE

Įvairių tautų liaudies šokių festivalis įvyko Vašingtone, «Constitution Hall» patalpose, geg. 20 d. Lietuvius atstovavo Bostono Lietuvių tautinių šokių sambūrys, vadovaujant O. Ivaškienei. Lietuviai gerai pasirodė. Šio sambūrio muzikos programai vadovauja Julius Gaidelis.

Birželio 13 d, Valstybės Departamento patalpose ir jo su manymu ruošiamastautinių šokių koncertas, kuriame Bostono lietuviai šokėjai taip pat dalyvaus. Į tą šokių vakarą atsilankys JAV vyriausybės nariai, Valstybės departamentą pareigūnai ir diplomatinio korpuso atstovai.

ITALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PAKAS PASTATĖ ULTIMA UMA ORGANIZACIJAI PASKLEIDUSIAI NETIESA

Papildant anksčiau duotas informacijas, dar galima paminėti, kad VLIKo įgaliotinio ir ELTA PRESS redaktoriaus V. Mincevičiaus suruoštas lietuvių skyrius bendroje parodoje «Kenčianti Bažnyčia» Ravenoje patiekė žiūrovams

daug vaizdžios medžiagos. Lietuvos skyriuje buvo išstatyta virš 200 dokumentų ir fotografijų, liudijančių žiaurų lietuvių tautos persekiojimą. Prie krauju lašančio Sovietų Sąjungos žemėlapiu stovėjo lietuvaitės tautiniais rūbais manketas Fone kaboją Lietuvos vytiš ir tautinė vėliava, gėdulo šydu perrišta. Sienose dail Petravičiaus pieštas rūpintojėlis ir sop. motina. Apačioje trys gražūs lietuviški kryžiai ir vitrina su dokumentais Toliau sekė dokumentacija: žemėlapiai ir nuotraukos. Pvz., vienoje nuotraukoje matome, kaip pasirašoma Molotovo Ribbentropo sutartis 1930 m., kurios pasėkoje buvo «pirkta» ir «parduota» Lietuva bei kitos Pabaltijo valstybės. Buvo duodami ir Lietuvos kančių vaizdai, partizanų nuotraukos ir kt. Specialiame skyriuje parodyta kat. bažnyčios persekiojimas Lietuvoje. Parodą aplankė didelis skaičius žmonių Svečių albume paliko parašus net 35 000 lankytojų Apie parodą daug rašė italų spaudoje ir pranešė. Tas sukėlė ypač komunistų susinervinimą. Vos parodai užsidarius, buvusių ašistų persekiotojų italų orga-

nizacija ANPPA paskelbė, girdi, parodoje parodyti žiaurumai buvę padaryti ne sovietų bet nacių. Kadangi apiesovietų žiaurumus tik lietuvių skyriuje buvo skelbta Italijos LB valdybos pakas V. Mincevičius reagavo į tokį paskelbimą ir pastatė minėtai organizacijai ultimatumą. iki liepos 13 d. savo tvirtinimus įrodyti arba viešai pripažinti, kad žudynės buvo įvykdytos sovietų Priešingu atveju būsią kreipiamasi į teismą. Lietuvyų ultimatumas buvo paskelbtas spaudoje ir paskleistas atskiruose plakatuose Rudenį numatyta suruošti tokią parodą

platesniu mastu kuri būtų kinojama po visą Italiją. Turinčių tinkamos parodai medžiagos tautiečių kun. Mincevičius prašo tąją medžiagą perleisti nufotografavimui.

— Gegužės 16-20 Stockholme lankėsi prel. dr. Ladas Tulaba. Šv. Kazimiero Kolegijos Romoje rektorius. Grįždamas iš Anglijos ir pakeliui į V. Vokietiją, svečias vietoje susipažino su Švedijoje esančių lietuvių sąlygomis ir reikalais. Geg. 18 Stockholmo ir jo apylinkių lietuvių būreliui padarė pranšimą apie ūkinę, kultūrinę ir tikybinę padėtį okup

Halina Didžiulytė Mošinskienė Liūdnasis Birželis

Tyliai sušiūreno lieknas birželis...
Ramunės žiedas skleidėsi slapčia... —
O trobelės slenksty verkė senelis
Savo sūnų išvežtų nakčia.

Pakilo saulutė auksinėj erdvėj,
Vyturėlis skardeno dangaus mėlyne, —
Tik motinų širdis vėrė skausmai,
Ašarų upeliai tvindė tėvynę

Keliais dulkėjo sunkvežimių ratai,
Ir aimana virpino alyvų šakas,
Kai krūtinę spaudė mongolų batai,
Ir skausmas užlaužė tėvų rankas.

Paklydę vaikai šaukė tėvus savo
Maldaudami bučiavo dulkėtus aulus... —
Išblyškę veidai vos vos alsavo,
O širdimi veržėsi skausmas duslus.

Nutilo čyrenės vyturis padangėj,
Nustojo šiūrenės lieknas berželis,
Kai vyto užmirštos alyvos palangėj
Ir kažkur staugė vienišas šunelis.

Taip buvo kadaisė mano tėvynėj,
T taip liko ir šiandieną, užmirštoj visų.
Pasaulis lieka kurčias baisingai gadynel,
Pasaulis nemėgsta svetimų skriaudų.

Lietuvoje, o taip pat nušvintė kai kuriuos svarbesnius užsienio lietuvių klausimus. Su švedų kat. vyskupu ir kitais atsakingais irarchijos asmenimis aptarė bendrus Skandinavijos lietuvių katalikų dvasinio aptarnavimo reikalus. Geg. 19 lydimas Švedijos LB pirminio arch. J. Pajaujo, prel. Tulaba aplankė atbėgusį laivo kapitoną lietuvi.

DIDŽIULIS AMERIKOS IR KANADOS GYDYTOJŲ IR DANTŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

Suvažiavimas įvyks birželio 24-25 dienomis «Sheraton» viešbutyje New Yorke. Be bendrų kalbų bus ir eilė mokslinių pranešimų apie kai kurias ligas ir jų geriausią gydymą.

KAMPANIJA PRIEŠ LIETUVOS ISTORINIŲ PAMINKLŲ RESTAURAVIMĄ IR PRIEKAIŠTAI RESTAURATORIAMS

Jau buvo pranešta, kad Maskva kritikavo kai kurių Lietuvos istorinių paminklų restauravimą, kaip nereikalingą. Girdi, tuo tik lėšos iššvaistomos, kurios būtų reikalingos panaudoti naudingoms statyboms. Vilniaus «Tiesa» 113 me numeryje tą kampaniją tęsia, dedama ilgą F. Vaicekausko ir A. Siruso straipsnį: «Ar tai tikroji pagarba praeities paminklams?» Faktai rodo, kad ne laiku ir nepateisinamai esą leidžiamos lėšos. Darbams vytenų pilyje esą išleista daugiau kaip 1 milijonas rublių. Lėšų pačiai piliai restauruoti buvę išleista tik 30% tos sumos. O kitos sumos tvenkinams atstatyti ir p.n. Girdi, nereikėję imtis ir Švėkšnos grafo Plioterio rūmų restauracijos. Išleista čia 135.000 rublių. Nepatinka autoriams ir Totlebe no minareto Kėdainiuose res (pabaiga 3 pusl.)

Tibetiečių Padėtis

(Tęsinys)

Akyvaizdoje išdėstytų faktų, ar galima dar geriau kuo parodyti genocidą, kiniečių komunistų vykdomą Tibetę? Be lieka tik patikrinti šių faktų charakteristikas, tai yra nustatyti, ar jie turi tarptautinio nusikaltimo — genocido žymes ir ar pagrįstas jų tikrumas.

Liūdininkų parodimai tvirtina, kad

— tai yra žiurus ir sistema tiškas budistų tikėjimo ir pačių tibetiečių naikinimas,

— žmonės kankinami iki galutinio sunaikinimo, kaip kokios kirmėlės; tai yra tarptautinis nusikaltimas, atžymis komunistų baisių žiaurys ženkliu.

Dėl faktų tikrumo — prime name tik, kad Komisijos pranešimas yra patiekta teisingai, kiniečių daugelio liūdininkų apklausinėjimo studijų tiks

lams, vadovaujantis Jungtinių Tautų «eklaracija Apie Žmogaus Teises», paskelbta 1948 metais.

Liūdininkų parodimai papildo ir vis naujais faktais nušviečia kada, kur ir kaip yra laužoma teisė Tibete. Tarp Komisijos surinktų davinų galima išskirti liūdnus, būdingus įvykius, kurie kalba apie smurtą ir pasikėsinimą prieš gyvybę, apie turto atėmimą, žmogaus laisvės ir švietimo varžymą

NAIKINA ŠALTAKRAUJIŠKAI

Štai pora faktų, kaip šaltakraujiškai sunaikinamas žmogus. Dakang Nangkha ir Chadza. Amdo apylinkė. Vienas senos žymios šeimos galas. Nagampo 1953 me ais kartą buvo leidęs Kuomitang kareiviams pernaktuoti jo trobesiuose Už tai buvo apkaltintas kaip Kuomitan — Tautinės

Kariuomenės agentas ir kartu su savo sūnumi sušaudytas visų žmonių akyvaizdoje.

Jo žmonos vyras drauge su 30 kitų vyrų buvo areštuotas dėl to, kad jo bute per kratą komunistai rado siūlų; iš kurių gamino brangius mezginius. Tie mezginiai esą reikalingi tik asmeniškams malonumams. Jų gaminimas ir pardavimas esąs žmonių išnaudojimas.

Pagamintų mezginių nerado. Tačiau žmonėms aiškino, kad mezginiai buvo išvežti į Kiniją ir parduoti. Jis, jo brolis ir brolėnas su daugeliu kitų buvo nužudyti kaipo reakcionieriai. Komunistai kiniečiai kalbėjo, kad tų žmonių likvidavimas buvo būtinas geresniam komunizmo pasisekimui.

Tai įvyko Chadza kaime netoli vienuolyno. Tuo laiku liūdininkas gyveno su jais, nes yra nužudytųjų giminė.

VIETOJ GYVULIŲ

Štai kaip išnaudojama žmo

gaus jėga.

1951-55 metais Goyaldrang, Takste sritis. Šią sritį kiniečiai užėmė 1951 metais ir tuo jau pareikalavo pristatyti maisto, pašaro ir kuro medžiagos. Gyventojai pranešė, kad tiek kiek reikalaujama, jie nepajėgia pristatyti. Įsakė atžymėti pavardes tų, kurie negali pristatyti. Jie turėsią vykti į kitą šalį, bet ir ten nuo bausmės nebūsią atleisti. Visi turį duoti pašaro kiniečių kariuomenė, asilams ir kupranagariams!

Buvo suorganizuotas kariuomenės intendentūros biūras tibetiečių maistui ir produktams priimti. Rekvizavo įvairias transporto priemones ir tibetiečių gyvulius pervežimui rekvizijos iš Phund į Lhasa. Kai pritrūko gyvulių, jų vietoje buvo naudojami tibetiečiai vyrai ir moterys. Kiniečių kariuomenė niekada nebuvo naudojama transportui.

Nuo 1952 iki 1955 metų kai

miečiai turėjo transporte paduoti gyvulius, kurie nuo perkrovimo labai gaišdavo arba nuilsdavo. Nuo Phund iki Lhasa kelionė normaliai trukdavo dvi dienas. Paprastai duoda tris dienas prieš grįžtant atgal poilsio. Tačiau kiniečiai duodavo tik vieną dieną gyvuliams ir dvi žmonėms. Kai kurie nešikai gavo žaizdas. Nešikais versdavo būti ir vienaolius.

To rajono šešios sritys turėjo užtikrinti 50.000 vežimų per dieną. Kiniečiai išriako visus grūdus ir viso kaimo bei vienuolyno Ganden Chokor pašarą. Duoklė kasmet buvo vis didesnė, ir gyventojai apsigynimui nuo bado turėjo eiti net elgetauti.

Išvertė St. R.

(Bus daugiau)

(pabaiga iš 2 pusl.)

tauracija. Be reikalo esą remontuota ir dvarininkų Reme-rių koplytėlė Kernavėje, nes čia esąs grynai šeimyninis feo-dalų kapas. Kritiškai pasisa- koma dar ir dėl Barbaros Rad- vilaitės koplytėlės ir kitų ob- jektų. Esą gerai, kad iš užlie- jamos «Kauno jūros» buvusi perkelta Rumšiškių bažnyčia, bet jos restauravimas buvęs netikęs ir per daug lėšų parei- kalavęs. Kai kurie darbai ga- lėję dar palaukti, kaip Biržų pilis, Kretingos gyvenamasis namas, Vytėnų pilies tvėnkia- niai, Medininkų pilis. Be to, autoriai atidengia ir tariamai didelį pinigų peraikvojimą ne teisėtais keliais. Beveik 3 mi- lijonai buvę išleisti neteisė- tai..

VILNIEČIAI — LIETUVOS STALO TENISO ČEMPIONAI

Lietuvos stalo komandinio teniso varžybose šiemet lai- mėjo vilniečių komanda, kuri paprastai atsidurdavo antroje vietoje. Šį kartą antrąją vie- tą paėmė kauniečiai.

KAUNO MOKSLEIVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Kauno Ad. Mickevičiaus var- do slėnyje įvyko moksleivių meno saviveiklos šventė, ku- rioje dalyvavo apie 7500 ak- tyvių saviveiklininkų su cho- rais ir kitais pasirodymais. Vilniuje įvyko Vilniaus dainų šventė. Dainų šventėje daly- vavo apie 10 000 saviveikli- nikų.

LIETUVIAI TECHNIAI VĖL SUGALVOJO NAUJĄ MOTORĄ

Vilniaus radijo pranešimu, Konstruktorių biuro prie Vil- niaus elektrinio suvirinimo į-

rengimų gamyklos darbuoto- jai Karosas Diržys ir kiti su- galvojo naują, lengvą 300 kg svorio motorą agregatą, kuris galėtų dirbti žemės ūkio lau- kuose, kur nėra elektros. Mo- toras varomas benzinu. Šią agregatą bus galima naudoti ir patalpų apšvietimui.

22.000 SIUVAMŲ MAŠINŲ STALIUKŲ Į KUBĄ

Kauno medžio apdirbimo kombinatas gavo užsakymą iš Podolsko įmonės pagaminti 22.000 staliukų siuvamoms ma- šinoms, kurios bus siunčiamas į Kubą. Žinoma, visas atsis- kaitymas eina per Maskvą, kuri sau ir pelną pasiima.

MASKVIEČŲ PAREIGŪNŲ INSTRUKTU JAMI TARĖSI, KAIP DAUGIAU PRODUKTŲ IŠ LIETUVOS SURINKTI

Nepraeina savaitė kad ne- būtų nauji įrodymai apie Maskvos pastangas iš Lietu- vos respublikos išgauti dau- giau žemės ūkio produktų. Gegužės 18 d. įvyko platus žemės ūkio pareigūnų sovie- tinės valdžios ir partijos vei- kėjų pasitarimas «paruošų klausimais». Pirmiausia pra- nešimą padarė Lietuvos pa- ruošų ministeris J. Vainauskas. Po jo sekė labai ilga ei- lė pranešimų, jų tarpe ir at- vykusio iš Maskvos Sovietų Sąjungos valstybinio paruošų komiteto p. ko pavaduotojo M. Makarovo. Ministerių tarybos p. kas Šumauskas ir partijos šefas Čiurėnas taip pat daly- vavo. Kai Makarovas buvo iš- dėstęs, ko Maskva iš Lietu- vos paruošų reikale laukia, Lietuvos sovietiniams gaulei- teriams teko tuos reikalavi- mus tik dar smulkiau išryš- kinti, nes Maskvai priešintis niekas iš tų komunistinių pa- reigūnų nedrįsta.

Kas Tas Lichtensteinas?

Šveicarijos pašonėje yra ne didelė nepriklausoma Lichtens- teino kunigaikštija, 157 kv. km. pločio su 14 000 gyventojais, kuri nuo 1921 metų finan- siniai ir diplomatiniai yra pri- sijungusi prie Šveicarijos.

Ši sąjunga Lichtensteino gy- ventojams užtikrina aukštą gyvenimo lygį.

Kunigaikštijos sėstinėje Va- duz, vyriausybė įsitaisiusi dvie- jų aukštų namuose. Finansų ministerija ir izdas užima kam- barį 26 n., žemės ūkio minis- terija užima gretimą kamba- rį, parlamentas posėdžiauja kambary 89. gi 29 n. yra tua- leto kambarys. Kalėjimas yra įrengtas rūsyje.

Ministeris pirmininkas Ale- xander Frick valdžioje yra nuo 1945 metų. Jis ir jo pa- duotojas dirba pilną laiką, tuo tarpu kiti vyriausybės nariai, miestelėnai kaimiečiai, kraštą valdo liuoslaikiu.

Kunigaikštijos sostinė Va- duz (2.00 gyventojų) yra pats didžiausias miestas krašte ir Planken (91 gyventojas) pats

mažiausias. Lichtensteine gy- vena 1.200 svetimšaliai, bū- tent, 20 amerikiečių, du an- glai, 8 argentiniečiai, 4 olandai, 4 graikai, 1 kanadietis ir — krašto pasididžiavimas — vienas iranietis. Diplomatinis korpusas susidaro iš vien- as mens, princas Henri, regento brolio, kuris atstovauja kra- sto reikalus Berne. Bet už tai Vaduze galima užtikti kitų kraštų konsulatų, net ir to- kios mažytės Saint M. rin res- publikos. Lichtensteino gyven- tojai aiškina, kad yra žmonių kurie turi malonumo būti kon- sulais.

Krašto policija sudaryta iš 12 asmenų ir praeitais metais buvo areštuota tik 14 asmenų. Visi kaliniai Kalėdoms graži- nami į namus.

Sakoma, kad vieną vakarą premjeras ilgai dirbo ir kai panorėjo išeiti iš ministerijos, rado duris užrakintas. Jis pra- dėjo baladuotis ir kelti triukš- mą, kol mieguistas žmogus pasikėlė iš rūsio su raktų ry- šuliu.

— Kas jūs esate? — paklau-

siu, — aš esu kalinys, — atsakė žmogus.

— Ir ką dabar darysite? — Grįšiu į savo kambarį ir užsirakinsiu, — ramiai atsakė kalinys.

Lichtensteine yra dvi poli- tinės partijos: miestelėnų ir vienybės. Tarp jų skrtumas mažas. Abi partijos leidžia lai- kraštį, kuris išeina kas antrą dieną taip kad vieną dieną gyventojai skaito vienos par- tijos laikraštį, kitą dieną ki- tos...

Svarbiausia krašto pramo- nė yra dešrelėms, dirbtinių o- delių ir dirbtinių dantų gam- yba.

B. Brazdžionis.

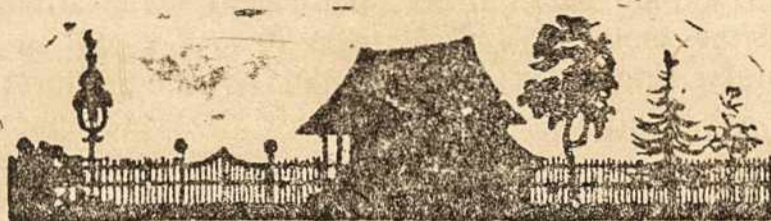
Tėvynės Gėlės

Ko liūdnošs jūs, tėvynės gėlės,
Ko jūs pavasario žiedai?
Ar šaltas saulės spindulėlis,
Ar ant širdies žiemos ledai?

Žiemos žiedai neslėgs kaip upės,
Žiedai verks sniego sukuriuos,
Kai rauda motinos suklupe
Po jungu letenos žiaurios.

Po jungu letenos tironų
Tik žvėrys klykauja linksmi,
Kai rauda kūdikiai vagonuos
Toliajan Tomskan vežami...

To liūdnošs mes tėvynės gėlės
To mes pavasario žiedai..
Ir šaltas saulės spindulėlis,
Ir ant širdies žiemos ledai.

Pagalbos Broliams Tautiečiams!

Jau senai yra įsteigtas Tau- tos Fondas remti mūsų Tau- tos išvadavimo ir išlaikymo reikalams. Jis renka aukas visuose kraštuose.

Tačiau mes turime sudary- ti ir Fondą danguje, kurio niekas negali pikt nau- doti, kur aukų pasekmė yra garantuota.

Į jį reikia krauti savo mal- das, paprastas nuoširdžias, bet dažnas Jam reikia auko- ti visus mūsų rūpesčius, bai- mą, pakeliamus vargus, savo pareigų ir artimo meilės dar- bus, dažnus laisvus nusigalė- jimus ir savanoriškas didžia- dvasiškumo aukas. Viską, vis- ką galima siųsti gryna inten- cija, tyra meile į tą dangiš- kajį mūsų Tautos Fondą! Juk reikia darbais, aukomis ir veiksmis, o ne tuščiom kri- tikom ar skambiais žodžiais reikšti meilę savo tautiečiams ir savajai Tėvynei.

Meilė — anot apaštalo šv. Povilo — visa tiki, visa ko vi- liasi, visa pakelia. Iš tikrųjų, katalikas tikrai gali padėti bet kur esantiems savo tautie- čiams. Jis tiki į maldos ir meilės aukos galybę. Juk pa-

sė jo premjeras

— Aš esu kalinys, — atsa- kė žmogus

— Ir ką dabar darysite?

— Grįšiu į savo kambarį ir užsirakinsiu, — ramiai atsakė kalinys.

Lichtensteine yra dvi poli- tinės partijos: miestelėnų ir vienybės. Tarp jų skrtumas mažas. Abi partijos leidžia lai- kraštį, kuris išeina kas antrą dieną taip kad vieną dieną gyventojai skaito vienos par- tijos laikraštį, kitą dieną ki- tos...

Svarbiausia krašto pramo- nė yra dešrelėms, dirbtinių o- delių ir dirbtinių dantų gam- yba.

sitiki visagaliu myličiuoju Tėvu.

O pagalbos iš to dangiško- jo Fondo mūsų sesės ir bro- liai tautiečiai yra visur rei- kalingi. Čia laisvuose Va- karų kraštuose, kad išliktų iš- tikimi Dievui ir Tėvynei, kad neatiduotų savo vardo ir krau- jo svetimiesiems. Kiek daug jų paskęsta turtų ir malonu- mų vandenyse?! Kad vargs- tantieji mūsų tautiečiai dva- sa nesurūgtų, ar į pesimiz- mą, girtuokliavimą nenugri- mėtų ar nenumotų į viską ran- ka, sakydami: «Man vistiek pat, man vistiek pat...» O pa- gundos tam tokios didelės, ir laikai jiems negerėja!

Dar daugiau to Fondo para- mės yra reikalingi mūsų bro- liai ir sesės Tėvynėje. Kad neparduotų savo kūno ir sie- los už gardesnio valgio šaukš- tą, kad išliktų nepalūžę mūsų suimtieji, kaliniai, tremtiniai ir išvežtieji. Jiems daug sun- kiau melstis ir dvasia jų tero- ro nagoose, o vilties šviesa tokia silpnutė.

Reikia melstis ir aukotis už juos visus — Vokietijoje liku- sius ligonius, Amerikoje, Aus- tralijoje, Lietuvoje, plačiuose Rusijos plotuose, šaltajame Sibire ir kitur esančius. Kad jų sunkūs darbai ir kan- čios būtų jiems prasmingos, kad ašaros ir kraujas nebūtų veltui liejamas.

Gal jų dažnas prisiminimas sužadins mummyse ryžtą tau- pyti, atsisakyti gražesnių rū- bų, gardesnių valgių, minkš- tesnių baldų ar net aukų su- dėti, kad galėtume jiems pa- siųsti vertingą siuntinį. Tai gal išgelbės juos nuo skurdo, alkio ar ligos, galins nueiti bažnyčion, akis džiaugsmu prašvies.

Gal Viešpats suteiks mūsų malcoms ir aukoms tai, kad mes galėsime sakyti mūsų betkurioje žemės vietoje besi- aukojantiems ir kritusiems

KNYGA APIE LIETUVĄ PASIRĖDE ANGLIJOJE JAU 1395 METAIS

Anelai pirmą sykį turėjo pro- gos kiek plačiau nugirsti apie Lietuvą pabaigoje 14 to šimt- mečio, kai pasirodė «Apyskai- tų Knyga», kurią parašė gra- fas Henry Lancaster vėliau Anglijos karalius, vardu Hen- ry IV, ir grafas Derby.

Tie vyrukai, grupė 30 kitų anglų, buvo įsijungę į kryžiuo- čių ordiną, kurio skaitlinga kariuomenė balandžio mėn., 1390 m. nužygiavo į Lietuvą.

Toje knygoje atpasakojama, kaip kryžiuočiai prasiveržė iki Vilniaus, užėmė žemutinę pilį, nužudė Algirdo sūnų Ko- rigailą ir paėmė daug visokio turto. Žemutinė pilis, apėmu- si didelius plotus — du ketvir- tadalius kilometro, sudarė ke- turkampį. Prie jos stovėjo pa- lociai, namai, ginklų sandė- liai, įstaigos ir arklydės. Visa tai buvo apsupta vandeniu.

Vilniuje dar buvo trys ki- tos pilys: Aukštoji — Gedimi- no kalne, Tauro pilis priešais Gedimino kalną, o trečioji — Kreivoji pilis — dabartinėje Bekešos aukštumoje, toliau į pietus.

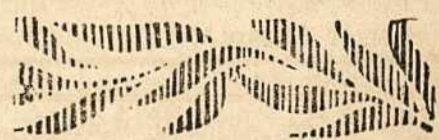
Užėmę ir išgriovę Žemutinę pilį, kryžiuočiai puolė Beke- šo tvirtovę ir ją padegė. Ki- lus gaisrui viduryje, po šešių dienų kryžiuočiai įsibrovė į tą pilį ir išžudė porą tūkstan- čių lietuvių; kitus paėmė į nelaisvę.

Paskutinis jų užsimojimas buvo prasilaužti į Aukštutinę pilį, kurios, tačiau, paimti jiems nepavyko. Žiemos šal- čiams užėjus, kryžiuočių va- dovybė nusprendė trauktis, bet pakeliui į prūsų žemę juos užpuolė žemaičiai ir smar- kiai supliekė. Iš 300 ekspedi- cijoje dalyvavusių anglų, į sa- vo kraštą grįžo vos ketvertas desėtku, jų tarpe ir tie du grafai — Lancaster ir Derby, kurie vėliau ir aprašė tuos žygius.

Jūdviejų knygoje patiekia- ma smulkesnių žinių ir apie anų laikų lietuvių. Pav., jo- je primenama jog lietuviai tu- rėjo gerų inžinierių pilims ir namams statyti; buvo įrengtos kalvės, iškasti gilūs šuliniai, o tarp Kreivosios ir aukštuti- nės pilies ėjo požeminis kelias.

Autoriai nepamiršta suminė- ti ir savo «atsižymėjimų», kaip jie naikino pagonis, o Algir- do sūnui Korigailai nukirto galvą ir nešiojo ją aplink kai- po pergalės ženklą. Lietu- viams jie irgi suteikė kreditą už narsumą ir netgi ricieriš- kumą.

«Sandara»

tautiečiams:

— Jūs skaidriau negu šal- tinio vanduo nuplovėte mūsų širdies dėmes. Jūs neužgesi- namai uždegėte mummyse mei- lės ugai.

P. D.

REMKIME JAUNIMO NAMU STATYBOS VAJU

Taip Lietuviai Gyveno

LIETUVA 1613 METAIS KUNIGAİKŠČIO M. RADVILO ŽEMĖLAPYJE

Rašo Alg. Gustaitis

Pirmas tiksliai išpianuotas Lietuvos žemėlapis išspausdintas 1613 metais Amsterdame Lietuvos Kanclerio, Kuni gaikščio Mikalajaus Kristupo Radvilo (1549-1616) pastangomis ir lėšomis. Žemėlapyje gana tiksliai sužymėtos vietos, miestų, upių, miškų, pelkių ir kt. geografinė padėtis. Žemėlapis buvo išraižytas varinėj lentoj, atspausdinus kiekvienas egzempliorius atskirai išpaišytas nuostabiai geros rūšies dažais, puikiai išsitaikiusiai. Tajį žemėlapi neseniai mačiau ir juo naudojausi miam bičiuliui prof. St. Zyman tui (Los Angeles, Calif.) leidus. Jis turi keletą vertingų senų Lietuvos žemėlapių.

Žemėlapis yra retas, ir gal tik keli jo egz. yra Lietuviuose. Apie jo pirmąją laidą žemėlapių specialistas plk. Juozas Andrius plačiai rašė Lietuvos Archyve, bene 1934 m. Studija buvo išleista atskiru leidiniu: Plk. ltn. Andrius; 1613 metų Lietuvos žemėlapis, 67 psl., bet už Lietuvos ribų to leidinio gal vienintelis egz. yra pas plk. J. Andrių. Prieš keletą metų AIDAI beveik iš taisy perspausdino studiją. Tačiau manydamas, kad šio laikraščio skaitytojams bus įdomus žemėlapyje paskelbtas Lietuvos aprašymas (žemėlapis paruoštas lotyniškai),

čia iš to leidinio pateikiu atkiras vietas bičiuliui J. Andriui mielai sutikus:

«Palankiam skaitytojui. Aprašant uoliausiai kiek galėjom, šį Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos geografinį žemėlapi, reikia šį tą truputį pridėti apie šalies sritis ir tų žmonių papročius. Kad geriau siai užkirstų kelią įvairių autorių raštams ir nuomonėms, kurie daug ką neteisingai apie šalį savo knygoje pasakojo ir ką mes stengdamiesi tą viską aprašyti sužinojom, kad jų raštuose daug kas ne tik neatitinka tikrybės, bet net ir priešinga. Didžioji Lietuvos Kunigaikštija yra plačiau sia ir garsiausia šalis ir žavin gais tvenkiniai ir ežerai, didelių ir garsių upių drėkinama iš kurių ypačiai šios plukdomos: Chronon, kuris dabar Nemunu vadinamas, Rubon — dabar Dauguva vadinama, Bo rysthenes — paprastai Dnepru vadinamas, Būgas, Pripetė, Neris, Berėzina, Ščara Sventoji, Nevėžis, Svislosčius, Slučia, Lania ir t.t. Kraštas turi labai daug gerų miškų, kurie labiausiai medžioklėje ir medaus gaminime duoda vaisių ir iš kurių gaminama medžia ga laivams, namams statyti ir anglys. Šita šalis lengvai iš visų pusių prieinama keliu tikru ir nevaržomu, priešingai

DAREININKAI IR PRIZIURĖTOJAI

Vienas ponas (taip pasideda pasaka) pasamdė darbininką ir išsiuntė į darbą. Vakare ponui atrodo kad darbininkas per mažai darbo atliko, todėl sekantį rytą kartu su darbininko išsiuntė prižiūrėtoją. Tačiau ir šį kartą pona nebuvo patenkintas atliktu darbu ir pridėjo dar vieną prižiūrėtoją. Ir taip ponas vis daugino prižiūrėtojų skaičių iki galų gale vieną darbininką prižiūrėjo dešimts prižiūrėtojų. Prižiūrėtojai nuolatos darbininkui nurodė, kritikavo ragino, bet darbo rezultatai nebuvo geri. Ponas nervavosi,

kitų autorių nuomonei, kurie sako, kad ji esanti prieinama tikta žiema, nes keleivis iš Lenkijos keliaudamas, kaip sakoma, nė kojų pėdų nesuš lampa Visokių rūšių javais derlingiausia, ir jie vis da gerai prinoksta ir tinkamą derlių duoda.

(bus daugiau)

barė darbininką, keitė prižiūrėtojus, bet reikalas nepagerėjo. Vieną vakarą kantrybės netekęs darbininkas, sako savo darbdaviui: «Viešpatie, padaryk taip. Tegul visi dešimts prižiūrėtojų dirba, o aš vienas prižiūrėsiu, pamatysi, kad daugiau darbo bus atlikta!» Ponas paklausė išmintingo patarimo ir darbo buvo atlikta 10 kartų daugiau.

Ir nuo šio karto visi vis stengiasi, kad būtų kuo mažiau prižiūrėtojų ir kuo daugiau darbininkų. Tik lietuvius kuos baruose dažnai atsitinka priešingai. Išrenkame valdybą, ir kad ji gerai dirbtų, dauguma narių savinasi sau prižiūrėtojų teises, tai yra kalbėti, nuodinėti, kritikuoti tik ne padėti, ne patalkinti. Negeriau esti ir kolonijoje. Visa kolonija teisingiau visi lietuviais reikalais «susirūpinusieji» kritikuoja tą mažą būrelį dirbančiųjų, bet darbai nuo to negausėja. Ar nereikėtų ir mums pasinaudoti ano

LIEPOS MĖNESI ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS BUS KERMOŠIUS JAUNIMO NAMŲ STATYBOS FONDUI. Visi paremkite kermošių fan-tais.

— Šį sekmadienį 3 val. po pietų Šv. Juozapo mokykloje įvyks mėnesinis moksleivių ateitininkų susirinkimas. Bus referatas ir vaizduose parodyta ateitininkų istorija. Po susirinkimo bus pasilinksminas.

VYKSTA PASITARIMAI KERMOŠIUI

Pereitą sekmadienį keturios jaunimo grupės (chor st. ateitininkai, kongregada ir filha de Maria) su mašinomis rinko fautus kermošiui. Pasitvirtino senas lietuviškas priežodis, kad talka dirbant kiekvienas darbas yra lengvesnis. Rinkėjai visą laiką išlaikė gerą nuotaiką. Savaime suprantama, kad tik šių fantų kermošiui dar neužteks, todėl visi, kurie dar neturėjo progos savo fantų įteikti tepadarotai.

— P. A. VINKŠNAITIS jaunimo šventės programoje vaidins Rimkų, Lucija Jodelytė - Agnė, Kazimieras Miliauskas - studentą Petrą, Albinas Selio kas stud. Kazij, Leonardas Mitrlulis - Miką, Vincas Bilevičius - muzikantą Joneliuką, Lucija Šukytė - Alę, Julija Kraujelytė - Birutę, Klaudetė Mackevičiūtė - Daivą, Paulius Verbickas - Vyta, Vaidinime dalyvaus tautinių šokių šokėjai ir ateitininkų choras.

— Mokytoja ELVYRA KILČIAUSKAITĖ su moksleivių ateitininkų choru jau pradėjo naują repertuarą jaunimo šventei. Choro repeticija bus sekmadienį po 9 val. šv. Mišių.

— REPETICIJA sekmadienio vakare buvo skaitomas K. Veličkos veikalas, «Žydintis Vasaros Vėjas», kurs bus st. tomas jaunimo šventės proga. Antroji repeticija bus šį sekmadienį 2 val. p.p. Šv. Juozapo mokykloje.

darbininko išmintingu patarimu ir rūpintis, kad daugėtų dirbančiųjų skaičius, ir mažėtų prižiūrėtojų. Kaip tai padaryti. Kiekvienas tegul pasirūpina, kad įsijungtų į darbininkų eiles ir tuo pačiu mažėtų prižiūrėtojų būrys.

Dėdė Juozas

Sachmatu Skyrius

Veda JUOZAS TIJŪNĖLIS

KAIP YRA ŽYMIMA PARTIJA

Figūrų ėjimas nėra niekas daugiau kaip jų persikėlymas nuo vieno laukelio į kitą. Tokiu būdu, rašydami kokią figurą eina (pirmutine raide vardo figuro-), ir nuo kurio į kurį laukelį, turėsime pažymėti figūros ėjimą. Pav. Vd2 d8, reiškia kad valdovė būdama laukelyje d2, persikėlė į laukelį d8.

Galime pažymėti taip pat, rašant tikrai į kurį laukelį figurą persikėlė. Pav. V43K, reiškia kad valdovė persikėlė į laukelį 4BK. Užrašant figūros ėjimą, jeigu šis ėjimas bus geras, bus dar pažymėtas su - l,

o jeigu nesuprantamas, su - ? . Pav. Vd2 d6!, V4BK?.

Kirtimas yra pažymimas su - : , arba x. Pav. V : B ar V x B. reiškia kad valdovė nukirto bokštą.

Trumpasis rokiravimas yra žymimas taip, o - o, o ilgasis, o - o o.

Ėjimas kuris šachvos priešiniko valdovą, bus pažymėtas su + . Pav. Vd3 d+ . reiškia, kad valdovė šachuoja priešininko valdovą.

Įvykstant matas po ėjimo parašysime «matas», arba pažymėsime x. Pav. Vd2-d5 matas, Vd2 d5x.

B. Brazdžionis

Lietuvos Laukai

Lietuvos laukai, ramunėm ir berželiais
Ir auksinių kviečių biržom papuošti,
Jūsų kloniai lygūs, jūsų pievos žalios,
Šaltinėliai jūsų skaidrūs ir šalti,

Verkdami lietuvių guodėt liūdną širdį,
Kad nemirs jis ir nevalioje namų,
Akmenėlių šalia vieškelio pravirkdėt,
Nepravirkdėt tik tironų svetimų...

Lietuvos laukai, kaip žydintis vainikas
Nuo Šešupės lig Dubysos, lig Svalios, -
Jūs artojo džiaugsmas buvot, džiaugsmas likot,
Pažadais tuščiais jo nieks nesuvilios!

Pažadų tuščių, nei svorių, nei kūkalių
Neaugins vaikams senų tėvų dirva,
Ir tremtinių, ir vergų pakels ji dalią,
Ir po gruodo, po žiemos vėl bus gyva.

Lietuvos laukai lietuviui težaliavo,
Lietuvos laukai lietuviui težydės,
Ir milžinkapy viršūnė aukso klevo,
Kur išaugo iš senelių mūsų širdies,

Tik lietuviui oš, kaip amžių amžiais ošė,
Tik vaikams jo žalią laimės lapą mes...
Amžių Tavo, iš dausų pilies aukštosios
Laimink mūsų Lietuvos laukų žemes.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

ALBINAS VASELIAUSKAS

SIUVÉJAS

GERAS DARBAS, NEBRANGIOS KAINOS
Lietuviams daroma nuolaidos 10 procentų ir padeda nupirkti medžiagas su nuolaidom
RUA AROUCHE 123, 1' andar, sala 7. Telef 34-0516
(Alfaiate iki 9 val. vakaro).

Jei nori nemokamai išmokyti rašyti mašinėle, kreipkis į
KOSTO MEŠKAUSKO mašinarščio kursas
Rua 24 de Maio, III aukštas.
Visiems lietuviams (ir lietuvių vaikams) p. Meškauskas pamokas duoda nemokamai.

GEROS ŽINIOS

JAU GALITE PADĖTI SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

- * Skubiai išsiunčiame aprangą, maistą, medžiagas, megztinius, vilną, odą batams ir vaistus.
- * Turime visų medžiagų pavyzdžius!
- * Laike 6-8 savaitių siuntiniai pasiekia Lietuvą. Oro paštu 2-3 savaitės.
- * Siuntėjas gaus gavėjo parašu patvirtintą pakvitavimą.
- * Visi persiuntimo mokesčiai ir muitas apmokami čia. Gavėjas nieko neturi mokėti.
- * Siuntiniai pilnai apdrausti - žuvus grąžiname pinigus arba pasiunčiame naują.

Kreipkitės pas:

Jonas Valavičius, R. Pe. Bened. de Gamargo, 698, Penha Al. Bezuslauskas, R. Uranium, 240 - Brooklyn Paulista
Rašykite: Caixa postal 403 - São Paulo.
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, - V. Prudente - Fone 63-5299
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dazai viskas elektros irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios dovanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL**Nascimento****Irmãos Nascimento**

REG. C.R.B. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas - Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 - Vila Zelina - Tel. 63-7140 - S. Paulo

Skaitykite «Mūsų Lietuva»

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4o - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 - Fone: 52-0228
Enderço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» - Serra dos Aimorés - Município de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**“SOFIJA”**

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro

VIENTELAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪS CARRIERI LTDA.

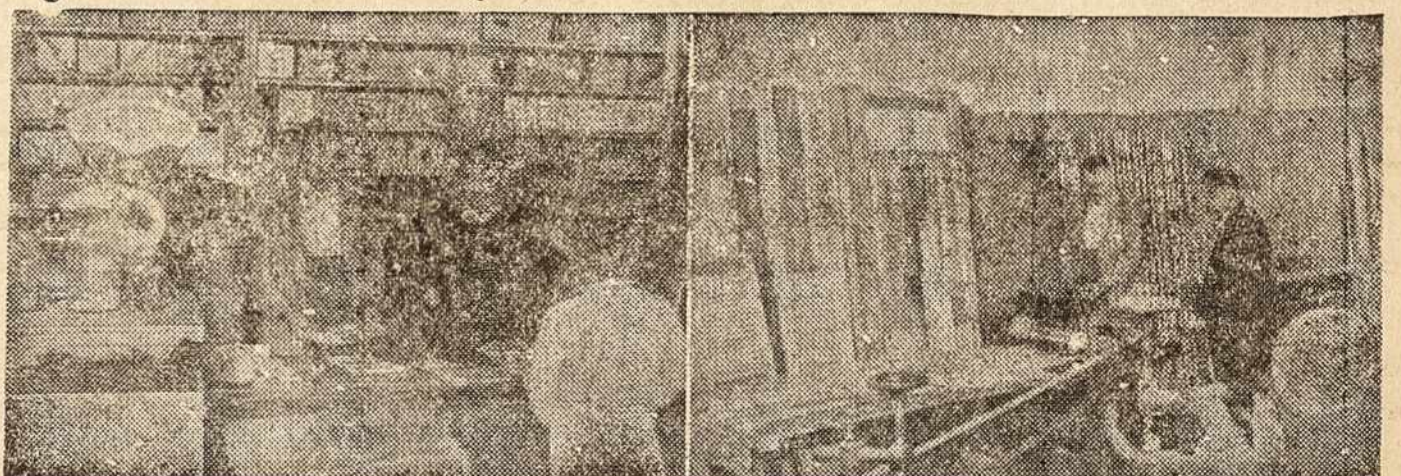
indoya vanduo yra senai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 - SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ LIETUVA GALIMA UŽSISAKYTI

Ir pr. enumeraią apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje.
Rua Clemente Alvares, 137, Lapa.

Kun. J. Šeškevičius V. Zelinės klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje)
Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21.

P.P. Remenčius, Praça Carlos Gomes, 180 (prie Av. Libertade),

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą).

Juozas Matelionis, Rua Iatá, 26, Casa Verde,

Tėvą P. Daugintį SJ prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes,

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinarščio kursuose,

Vl. Pupienį, Rua Lituania 67, Mooca.

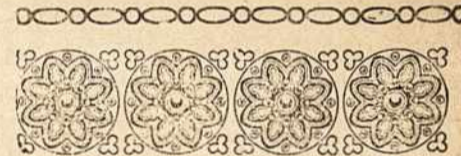
B. Tubelį ir Kučinską, Moimho Velho.

Stočkų Parquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovai Rio de Janeiro yra kan. Zenonas Ignatavičius, Av. Paulo Frontin, 568, ir p. Uršulė Gaulienė, Rua General Pedra 51.

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhaçapi, 47 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

LIETUVI,

Neužmiršk savo pareigos šį sekmadienį dalyvauti liūdnojo birželio — masinių tremimų Sibiran tremimų, 20 metų sukakties minėjime. Oficialioje dalyje kalbės: Latvijos Iga liotas Ministeris Dr. Peters Olin, žymus rumunų veikėjas Dr. Nicolas Iancu, deputatas Modesto Guglielmi.

Meninėje dalyvauja: Liet. Kat. Bendruomenės choras vadovaujamas maestro F. Gir dausko, ir latvių kolonijos choras.

MINĖJIMO VIETA: Ginasio São Bento, Largo S. Bento.
LAIKAS: 7 val. vakaro.

— Kas myli lietuvišką dainą, nugali visas kliūtis. Liet. Kat. Bendruomenės chore dalyvauja kaikurie choristai gyvenantieji gana toli. Pav. JUO ZAS GAIGALAS, gvy. Vila S. Izabel, parvykti naktimis iš repeticijų turi net keturiskartus keisti autobusus. KOSTAS AMILEVIČIUS, gyvenantis Vila Emoje, turi važiuoti dviem autobusais. Kelionė trunka mažiausia 40 minučių. MARIO SKREBYS atvyksta net iš Bom Retiro. Kol bus taip pasiaukojusio jaunimo lietuviška daina skambės Brazilijos padangėje.

— Šį sekmadienį 11 val. Vi

la Zelinoje sumainys žiedus VINCAS BANYS, Vinco ir Petronelės Banių sūnus, su LUCILA Z. ROMANCIUK Banių šeima yra uolūs lietuviškų ir katalikiškų reikalų rėmėjai. Jauniesiems linkime daug laimės naujame gyvenimo kelyje.

— UŽ MARIJOS PAUKŠTIENĖS vėlę, Paukščių šeimos užprašytos šv. mišios egzekvijos bus šį šeštadienį, 17 d. birželio, 7,30 val., Vila Zelinoje.

LIGONIŲ VELYKINĖ KOMUNIJĄ

Šv. Petro šventėje 4 val. p. p. Vila Zelinos bažnyčioje bus laikomos šv. Mišios ir bendra velykinė Komunija. Prašoma šią dieną atgabenti į bažnyčią visus ligonius, senelius ir kitus negalinčius reguliariai lankyti bažnyčios. Jei kas neturėtų savo ar negalėtų pasirūpinti priemonių ligonių transportu, yra prašomas iš anksto pranešti klebonijon, paliekant ligonio vardą ir antrašą.

— P MARIJA ČIUVINSKIE NĖ pažadėjo kas mėnesį lietuviškos bažnyčios reikalams mokėti 500 kruzeirų. Už praėjusius šių metų mėnesius su mokėjo 3.000 cr. (tris tūkstan

čius kruzeirų). Už auką nuoširdžiai dėkojame.

— L. K. MOTEŲ DRAUGI JOS ir Maldos Apaštalavimo susirinkimas šį sekmadienį 3 val. po pietų.

(pabaiga iš 1 pusl.)

čiovo atsilankymą Švedijoje. Chruščiovas po to netik į Švediją, bet ir iš viso į Skandinaviją vykti. Santykiai tarp Stockholmo ir Maskvos šitelpė. Pabaltiečiai drąsiam švedų politikui visą laiką reiškė nuoširdžią pagarbą. Bet ir švedų visuomenės didelė dalis jau tuomet pritarė Hjalmaro nui ir kritikavo vyriausybės laikyseną.

Dabar švedų vyriausybė savo laikyseną pakeitė. «Eltos Informacijų» Stockholmo bendradarbio žiniomis Švedijos užsienio reikalų ministeris Undėnas baigė savo ginčą su Hjalmarsonu ir pareiškė, jog vyriausybė dabar jau yra pasirengusi Hjalmarsoną pripažinti Švedijos delegacijos Jungtinėse Tautos e nariu.

— (E) Kaip jau pranešta JAV prezidento Kennedy susitikimų de Gaulle ir su Chruščiovu proga lietuviškieji laisvinimo veiksiai (VLIKas) ir Pavertųjų Europos Tautų Seimo vadovybė kreipėsi raštais ir telegramomis į prezidentą Kennedy prašydami tų dviejų susitikimų proga turėti galvoje ir trijų Pabaltijo tautų neišspręstą likimą.

Panašių žygių iš pačios Europos ėmėsi ir Baltų Taryba. Telegramoje į prezidentą Kennedy jį prašė įtraukti Pabaltijo klausimą į prezidento Kennedy pasikalbėjimų su Chruščiovu temų sąrašą. Telegrafoje aurodyta į Maskvos su-

laužytas sutartis ir sovietinį kolonizaciją Pabaltijo kraštuose ir pabrėžta Pabaltijo tautų viltis atgauti laisvę ir nepriklausomybę ir teisę pačioms apsispręsti. Kai Chruščiovas kitų kontinentų tautoms apsisprendimo teisę pripažįsta, toji teisė negali būti paneigta Pabaltijyje.

Telegramoje į generolą de Gaulle primenamas faktas, kad Sovietų Sąjunga, pasinaudodama Molotovo Ribbentropo sutartimi ir panaudodama raudonąją armiją, prieš Pabaltijo valstybes įvykdė agresiją, kurios nusikalstami padariniai ir dabar dar nėra atitaisyti. Sveikinant bendras generolo de Gaulle ir prezidento Kennedy pastangas pasiekti pastovią ir teisingą taiką. Baltų Taryba prašė viršūnių intervencijos, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų iš Pabaltijo savo okupacines pajėgas, kartu ir administracinį aparatą, ir kad Pabaltijo tautos būtų įgalintos vėl naudotis laisve ir laisvais rinkimais įkuriant sau tokius režimus, kurie atitiktų tų tautų valią.

— Jaunimui numatytas neatostogų poilsis, bet darbas. Vilniaus radijo pranešimu Lietuvos studentams organizuojamos vasaros atostogos darbo stovyklos. Motyvas paskelbtas žodis į žodį: «... nes dirbami jie geriau pailsi». 300 Politechnikos instituto studentų šiemet «poilsiaus» Dzeržinskio vardo kolchoze Aukštadvaryje. Didelė grupė Kauno medicinos studentų vyks į Druskininkų apylinkes — darbus. Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto studentai kartu su Karaliaučiaus ped. inst. studentais dirbs «daugianacionalinėje» studentų šeimoje netoli Kaliningrado. Didelis būrys kitų studentų taip

pat bus įdarbinami ir sovchozuose.

— Kauno baldų kombinato dirbiniai — riešuto medžio plokštės — dideliais kiekiais pastarosiomis dienomis išsiųsti į Maskvą, Kremliaus įvairioms salėms papuošti. Kai kurie Kauno fabriko dirbiniai buvo nusiųsti jau anksčiau. Antroje mėnesio pusėje į Maskvą bus išsiųsta ir likusi tų dirbinių dalis. Be to, plokštėms montuoti į Maskvą išvyksta ir kauniečių specialistų grupė.

PAJIEŠKOMI:

PETRAS ŽITKUS, gyvenąs S. Pauly. Ieško AL. BUDRYS gyvenantis Argentinoje: J. L. Suarez 5684 (Suc. 39), Buenos Aires.

AUŠROTAS Jurgis, Bronius ir Petras;

AUŠROTAITĖS Onutė ir Agotėlė, Anelė Buruskaitė ištekėjusi už Markulio. Visi kilę iš Kybartų valsč., Vilkaviškio apskr.

Pajieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi pranešti «M. L.» redakcijai.

DOVANOS Į LIETUVĄ

Įvairios medžiagos, batai, megstiniai, skaros ir kt. Yra daug pavyzdžių.

Visi muitai apmokėti.

Pristatymas garantuotas.

Kreiptis:

Magdalena Vinkšnaitienė

Jua Barão de Pirai, 65

Vila Zelina — São Paulo

— REIKALINGAS mašinomodelatorius. Kreiptis: R. Prof. Gustavo P. de Andrade. 46 Tel. 63-4938 — Vila Zelina.

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį:

Parque das Nações 10 val.

Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Bom Retire, 10 val.

Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,

Moinho Velho 11 val.,

Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOÃO DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Dr. Vytautas J. Bendzius

CIRURGIÃO DENTISTA

Pela Univ. de S. Paulo

Cirurgia, Pontes Moveis e Fixas, Dentaduras Alta Rotação

Rua Barão de Jundiai, 166 s/4

Horario

Esq. Rua 12 de Outubro

9 as 11,30

LAPA

14,30 as 20,30 horas

Aos sábados pela manhã.

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

Manufatura de «Botões Estrela»

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 116, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

GEROMIS SĄLYGOMIS PARDUODAME

(arba keičiame į namą Vila Zelinoj)

CHACARA. Du akieriai žemės, didelis gyvenamas namas (du miegamieji, virtuvė, copa, veranda) įkanuotas vanduo, elektros šviesa, garažas ir pastatai vištų ūkiui.

Gatvė asfaltuota.

Nuosavybė randasi prie pat asfaltuoto kelio PIEDADE — Sorocaba.

Kreiptis: Rua Marechal Mallet, 24, Dona Ana.

Lietuvi Klausyk ir renk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama ki-kvieną sekmadienį, 14 val per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

SIUNTINIAI į visus Sovietų Sąjungos kraštus, po 5, 10, 15 ir 20 kilogramų, su apmokėtu muitu. Gavėjas nieko nemoka siunčiami taip pat maisto siuntinukai.

Muita ir persiuntima padarome palengvintom sąlygom Turime atstovavimui. Lietuviu Bendrove Anglijoje.

Turime medžiagų pavyzdžius.

Šie siuntiniai bendrai adresatą pasiekia per 42 dienas. Įteikiant gavėjas pasirašo gavimo kvitą. Persiuntimas garantuojamas šimtu procentų.

Praça da Sé, 399. 4-tas aukštas, salė 404, Fone 33-4963 ir 36-8530